

Powiat oczami okupanta

04 września 2020

kategoria:

Aktualności

Powiat oczami okupanta

Muzeum Saturn nowy sezon kulturalny - otwiera wystawą czasową, prezentującą fotografie powiatu będzińskiego wykonane przez Niemców w czasie okupacji.

Wystawa „Kreis Bendsburg 1939-1944. Powiat będziński w obiektywie okupanta” powstała w oparciu o materiały fotograficzne zgromadzone w zasobach Archiwum Państwowego w Katowicach. W zespole „Zbiór Fotografii Archiwum Państwowego w Katowicach Oddział w Będzinie”, znajduje się kilkaset zdjęć wykonanych na terenie powiatu będzińskiego na zlecenie niemieckiej administracji.

Całość prezentowanego materiału jest o tyle ciekawa, że przedstawia zdjęcia w większości dotychczas niepublikowane, zawierając ujęcia dokumentujące ważne wydarzenia dla lokalnej społeczności niemieckiej, fragmenty tkanki miejskiej, które były poddawane przez Niemców przeobrażeniom, ważne z punktu widzenia okupanta inwestycje, czy warunki życia najuboższej ludności tego mikroregionu.

W zbiorze najlepiej reprezentowanym miastem z uwagi na ilość materiału ikonograficznego jest Będzin. Zachowany zasób znakomicie ilustruje układ urbanistyczny miasta. Unikatowe fotografie przedstawiają nieistniejącą już zabudowę dawnego podzamcza czy dzielnicę wokół spalonej w 1939 roku synagogi wraz z ostatnimi historycznymi ujęciami tworzących ją budynków, przed ich wyburzeniem. Na wystawie zobaczyć będzie można także dokumentację zdjęciową z wizyty w Zagłębiu Dąbrowskim Fritza Brachta – nadprezydenta i gauleitera prowincji górnośląskiej.

Fotografie stanowią materiał źródłowy, dokumentujący silnie przeobrażoną w okresie PRL-u m.in. przez budowę nowej infrastruktury – dróg, i wielkich nowych osiedli mieszkaniowych. Pozwalają ocenić jak silna a dotąd niedoceniana, była ingerencja okupacyjnej nomenklatury w substancję architektoniczną, wydzierająca z pejzażu miast całe kwartały a nawet dzielnice, uważane jako niepożądane z uwagi na warunki estetyczne czy higieniczne.

Czeladź, znacznie słabiej reprezentowana pod względem liczebności zdjęć niż Będzin, również została utrwalona na kliszy kilkunastoma ciekawymi ujęciami. Wśród nich najciekawszych są te, które dokumentują przeobrażenia urbanistyczne okolic rynku, głównie ulicy Rynkowej oraz północnego narożnika głównego placu miejskiego, a także te, ukazujące zabudowania osiedla robotniczego na Piaskach.

Serdecznie zapraszamy na tę wyjątkową ekspozycję unikatowych fotografii obrazujących codzienne życie zarówno okupantów jak i ludności okupowanej, w jednym z najstraszniejszych okresów w dziejach.

Wystawa czynna do 30 października. Wstęp wolny.

Źródło: Muzeum Saturn